

Mazosios Lietuvos Lietuvių Šventė

su giesmėmis, kalbomis ir dainomis.

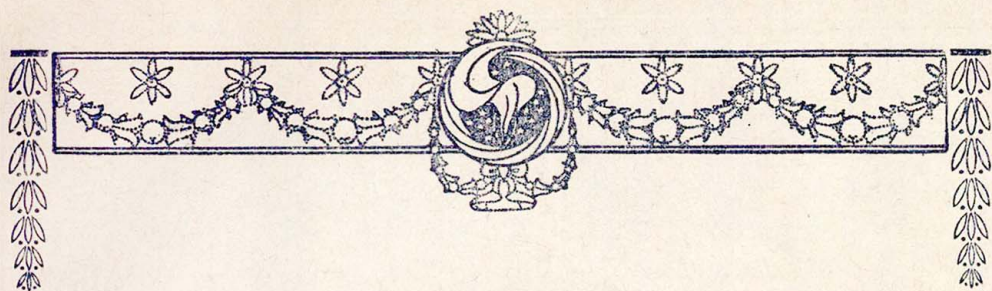
Klaipėdoje

1927 - mt. antrą Sekminių dieną

Birželio 6-ją.

4-vâl.

Gívenimo Giesmê.

Rodos paprasta, kad reikia tîlêti norint švesti. Šventê pirmiausia îra tîla. Nurimes turi bût visoks jûdesîs, visi trenksmai, visoks dârbas, nutile visi garsai ir šuksmai.

Bet kad ir nieko nebebûtû girdêt, kad užmerktûme akis ir užkurtintûme ausis, vis dëlto numanîtûme, kad nêra tîlu — mûsû viduje.

Sirdis plâka, jausmai sukîla ir nusenka, visokie palinkimai, linkêjimai ir geiduliai gîvêja ir silpnêja, auga îvairûs troškimai ir pakinta, siautia visokios aistros ir nusiblâško; atplaukia ir nuplaukia, atšauja ir išnîksta visokios mintîs, susipina, susivelia, varžosi, jungiasi ir priešinasi visokie protâvimai, ir gâl vël — taikinasi, susiderina.

Toks tai gîvumas, toks jûdesîs žmogui žinomas, nors visas pasaulis tîlêtû. Ir žmogui rodosi, lîg bûtû tai garsiausiejie šauksmai ir rêksmai. Todêl jâm ir nêra šventa, kuomet jie jo gîvenime turi viršû.

Bet îpatinga! Nueiname î pajûrî, âmžinas tše ûžimas! Bangos virsta krantan su didiu, garsiu griausmu ir vël slûgsta. Nêra tše nê valandelês tîlos. Tatiau mes nuţilame. Stovime ir klausomês, kaip tai dârê žmonês jau šimtus ir tûkstantius metû atgal. — Ir šventiame!

Vêl-gi — nueiname î giriâ, î miškâ. Kaip jis gaudia! Kaip lâpai, mediai slâma. Visokie gîviai tsirpi, zirzia, visokie paukstiai tsiauskia, tsiulbia. Nêra tîlu, tatiau, lîg šventa miške. Mes klausomês, kaip tai dârê žmonês šimtus ir tûkstantius metû atgal. — Ir šventiame!

Gâl toliau lipame ir î kâlnus. Ir vėl tas pats dalîkas. Upeliai, srovelės ir srovės šnioksdamos skubinasi zemîn. O kad kartais ir rodosi, lig tîla norêtû užvîrauti visa, vėl ir girdėti tai dundant, tai sprogstant, tai vėl žmoniû, tai gîvuliû garsai. Ir nutîlame, klau-somės. — Ir šventiame!

O kad nueiname î didiasias žmoniû dârbo vietas, î didiû vietoviû žmoniû kamšâ, tad rodosi tše jau kitaip. Tše neramu, tše garsu, nebetîlu, nebesventa. Bet iš-moke gamtoje klausîties, išmoke pamiršti savo vidaus garsus, tada mums visur ir didiausiame žmoniû nera-mume tîlu, šventa. Ir tur bût suprantame, kad švesti îra klausîties. Gîvenimas îra giesmê, îra gaida. Ir jos klausîdamies, mes šventiame.

Šventimo slêpinîs veikia, kad žmogus pamiršta âtskiro savo gîvenimo garsû klausîties, ir kad jis atveria savo sielos ausis didiajai gîvenimo gaidai. Itraukia-mas î jâ, jis ir liekasi be savo menkumo. Todêljâm taip ramu, tîlu ir šventa pajûrîje, miške, kâlnuose ir net didiâjame žmoniû bruzdêjime, kadangi jis su gîvenimo gaida îra didêjes, pakiles iš siaurumo, ankštumo.

Žmogus tuo pakilimu îzengia î didîjî gîvenimo vienumâ. Žmogui tada tikra šventê, kuomet jis moka sutart su didiuoju gîvenimu, kuomet tasai jo sieloje at-sigarsi, ir kuomet žmogus pats tvirtina šî vienumâ, stengiasi kurti gîvenimo vieningumâ. Tada jis ir nebesiklauso tiktai. Jo vidus gieda gîvenimo gaidâ. — Švesti reiškia gîve-nimo gaidai leisti giedoti savo viduje su kitais!

Bet kaip žmogus tai dâro su pasišventimu, kaip jis tik rūpinas gîvenimo vieningumu, jâm ir atsiveria naujos tolîbês. Jis pradeda numanîti to didiojo vienumo Pâgrindâ. Pradeda ieškoti gîvosios sântaros su juo. Pradeda suprasti savo uždavinî ir pradeda patsai giedoti.

Nebevien sutardamas su gîvenimo gaida, kaip ji skâmba gamtoje, gaudia pasauliĳe! Jis gieda, leides skambêti gaidai iš visos visumos Pâgrindo. Leidia skambêti didiâjâm dziaugsmui, neapribuotai užuojautai visâm pasauliui, leidia reikšties Amžinajai Meilei.

Svesti ĩra giedoti iš savo sielos gelmių, reiškia nešti savo, būtent žmoniškumo balsâ ĩ pasauli. Žmogus turi vîriausiâ žodį gîvenimo gaidoje. Jį jis ir turêtų giedoti.

Amžinasis žodis ĩra kûres visâ pasauli, visâ visumâ. Jis gîvena širdise viso to, kas esti. Jis ĩra žmogaus sielos siela. Jis ir ĩra visos gîvenimo gaidos prasmê, grožê ir galia. O jei leisti skambêti visu tuo, kâ jis mânô, jautia, veikia, gâli tiktai žmogus. Žmoniškumo balso gîvenimo gaidoj pasaulis kaip tik ir laukia. Ir jâm tai sulaukus, ne vien žmogui, bet visâm pasauliui būtû aušusi Sventê.

Vidûnas.

